

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Pokrajinski strankin zbor v Celju.

(Konec.)

Raznoterosti.

Sodr. Fr. Koren: V »Socialističnem koledarju za leto 1923.« je na strani 72. objavljena novarazpredelnica strankinega davka. Izprememba je utemeljena v izpremembi naše valute. Predlog je vsem znan, debata se mi ne zdi potrebna. Če ne želi nihče besede (nihče se ne oglasi), dajem predlog na glasovanje. Kdo je proti? Nihče. Torej je predlog sprejet soglasno in velja nova razpredelnica od 1. januarja 1923.

Dalje sta tu dva predloga krajevnih organizacij SSJ v Mostah, ki je predložila sledečo resolucijo, sprejeto na članskem zborovanju 29. decembra 1922:

1. Zahtevamo striktno izvrševanje sklepov.

2. Strankini listi, predvsem »Naprej« in »Ljudski glas«, naj pišejo v istem tonu kakor dosedaj in naj se brezobzirno bore proti vsem, ki so proti javnosti in resnici.

3. Odobravamo ostro razredno politiko stranke in smo odločno proti vsakemu kompromisu z onimi skupinami, ki so se pregrešile proti socialističnemu programu.

4. Predlagamo, naj posveti stranka vso pažnjo abstinenčnemu gibanju.

5. Stranka naj z vsem svojim aparatom pospešuje razširjenje mednarodnega jezika »Esperanto«.

Prve tri točke smo že obravnavali, četrto in peto točko je pa sprejel pokrajinski odbor na predvčerašnji seji za svoji. Glede obeh vprašani smo v tisku že toliko razpravljali, da bi bilo pri velkem pomanjkanju časa vsako razpravljanje odveč.

Na neki medicini je bilo pojasnjeno, da predlog glede abstinence nikakor ne pomeni, da bi morali postati odslej vsi strankini člani abstinentje. Niti ne bodo imeli abstinentje v stranki nikakih pravic kakor jih nima nihče. Stranka bo le podpirala idejo abstinence kot najuspešnejše sredstvo proti alkoholizmu, ki je za razvoj stranke in za napredek proletariata sploh največje zlo.

Ker se ni priglasil nihče za besedo, daje predsednik predlog na glasovanje. Sprejet je bil soglasno.

Istotako je bil soglasno sprejet tudi predlog o mednarodnem jeziku »Esperanto«.

Sodr. Zv. Bernot: V smislu včeraj in danes sprejetih sklepov so potrebne nekatere izpremembe pokrajinskega pravilnika. Predlagam, naj strankin zbor ra-

di pomanjkanja časa pooblasti pokrajinski odbor, naj te izpremembe izvrši in naj izda potem pravilnik v brošuri. Istotako naj določi tudi primerne izpremembe pri obračunavanju.

Predlog je bil sprejet soglasno.

Nato je sodrug predsednik s primernim uvodom otvoril debato o volitvah. Ker v smislu sklepa o dogovorih glede združenja z mariborskimi organizacijami ni bilo mogoče postaviti definitivne kandidatne liste, je bil v to pooblaščen širši pokrajinski odbor. Vršil se je le razgovor o nosilcih list, a tudi to le brez sklepa, ugotovljeno je bilo le načelo, naj se postavijo kandidati, ki imajo zaupanje stranke, ne pa taki, pri katerih računamo, da bodo vseč nasprotnikom ali mlačnežem.

Smernice za volilni boj ne morejo biti drugačne nego dosedanja strankina načela. Proglas naj izda v tem smislu pokrajinski odbor oziroma načelstvo. Načelstvo naj tudi vodi volilni boj.

Delai bo treba tem bolj, čim bolj nam bo zaradi težkega gnojnega položaja zelo manjkalo potrebnega volilnega aparata. Delati bodo morale tem več organizacije in zaupniki.

Z zahvalo vsem delegatom, ki so vztrajali dva dneva, s pozivom na vztrajno in požrtvovalno delo in z željo najboljšega uspeha za proletarijat zaključil sodrug predsednik strankin zbor tik pred 21. uro.

MUKI.

(Dalje.)

Potem zoprno, nepotrebno zaslišanje kakor stare tercijalke v spovednici. Kdaj si se rodil, kje, zakaj, kje si hodil v šolo, koliko potrdil imaš, da si pameten, kakor plemenski bik, da je sposoben oploditi kravo. Če si doktor. Ne? Hm, hm, potem takem bo pa težko kaj. Doktorja bi že sprejeli, ker ima patent na pamet, vas pa ne moremo, ali pa, če hočete, takole za brisanje pisarniškega prahu, za prekladanje zastarelih aktov s plačo, ki vam ne bo zadostovala, da živite, da tudi umreti ne boste mogli od nje. Poslušal sem in kimal z glavo, na jeziku pa so me pekale besede: ne, nisem doktor, tudi patenta nimam na pamet, zato pa sem človek, živo bitje, ki mu je narava dala življenje in pravico, da je, hodi lepo oblečen in stanuje tam, kjer stanujejo drugi njemu podobni ljudje! Vi, izvržki, pa si drznete kršiti to pravico, mešetarite z menoj kakor cigan z ničvredno mrho, režete mi kruh kadar in kolikor se vam zdi primerno in ne škoduje vašim prenapolnjenim žepom, ko pa

nimate sami praviče do tega kruha, ker ga niste zaslužili s poštenim delom!

In sedaj, ko sem v službi. Hodiš kakor nihalo stenske ure iz brloga v urad, iz urada v brlog. Zjutraj te bole kosti in glava, ker spiš v nezakurjeni sobi in na trdi postelji, zvečer si sključen kakor avstrijski paragraf, boli te hrbtenica, ker si visel nad mizo cel dan. Ob koncu meseca dobiš tiste nesrečne groše, ki jih razdeliš in prekolneš še prej vredno si jih prejel. In kar je na bolj žalostno — veš, da zaslužiš s svojim delom toliko, da bi lahko pošteno živel, da bi ne bilo treba misliti, kje boš vzel denar, da zakrpaš hlače in pribiješ na čevlje nove podplate, in vendar ne dobiš pošteno zasluženega plačila, ker moraš delati tudi za one pijavke, ki se šopirijo noč in dan po kavarnah in plesnih dvoranah in uživajo brezskrbno življenje na račun ročnih delavcev in duševnega napora inteligentnih hlapcev teh razuzdanih pijavk. Pa da bi jih bilo vsaj mnogo, človek bi se uklonil, priznal bi načelo vladanja večine. Tako pa se primeš za glavo in ne veš kdo je bedast — ti in s teboj milijoni poštenih, marljivih ljudi, ali pa kup

telesnega in duševnega gnoja, ki ne more dati zemlji redilnih snovi, pač pa je okužil vse, kar je bilo zdravega. Misliš: na tisoče poštenih delavcev se je priselalo pet pijavk. Vraga, čemu jih nosijo! Odtrgali bi to kugo z zdravega telesa in jo poteptali v prah! Da, če bi ne bil vzel Noe v svojo svetopisemsko ladjo poleg živalske tudi človeško neumnost!

Ne vem, kako dolgo bi bil premišljeval kakor Adam o prepovedanem sadu, da me ni zmotila bolha, ki me je brezobzirno ugriznila v levo bedro. Skočil sem pokoncu in prižgal svečo. Pogledal sem na uro. Dve po polnoči. Spanec pa je tisto noč zgrešil pot v moj brlog. In spet sem se spomnil, da je na istem planetu Muki, ki spi z gospodično v mehki, topli postelji da ga čaka zjutraj zajutrek, potem piškoti in lahko prijetna služba — Muki, dai tačko! — in težko mi je postalo pri srcu. Pasje življenje, pravijo pri nas ljudje, kadar so posebno hudi na socialne razmere. Ne, jaz bi se upal trditi nasprotno: človeško življenje. Recimo, da je Muki državni uradnik ali težak v trboveljskem rudniku. Mislite, da bi bil zadovo-

Ne pozabi: Naš cilj je prerajeno človeštvo, ne jugoslovanski mandati!!

Politične vesti.

+ »Enotna fronta« hoče uplivati s tem, da bo večina na njeni strani. Pri nevednežih res vpliva taka misel, ker ne vedo, da je vse eno, ali jih tepe Zerjav, ali Korošec ali Štefanovič, ali Kocmur, ali pa zadnja dva oba skupaj. Toda tudi te večine bi ne bilo brez laži. Lažejo pa brez skrbi, njih backi verjamejo vse. Verjeli bodo tudi najnovejšo laž: »Zarja« trdi, da je glavni odbor SSJ v Belgradu za enotno fronto!! Čitatelji! na vas je, da razložite nevednežem to in druge laži.

+ **Stranke**, ki se žnjimi slovenski komunizem in zarjanstvo lahko zvežeta v enotno fronto, ne da bi pomazala svojo čast, se v dveh vidnih rečeh ločijo od vseh drugih. Prvič ti ponavlja njihovo časopisje vsak dan: Nikdar ne bomo ljudstva varali — kakor da hočejo na vsak način skriti mesto, kjer jih čevlji žuli. Drugič pa to veliko resnico s svojimi žurnali vred zastoni med ljudstvo pošiljajo. Po istem vzorcu, kakor pošilja n. pr. zarjanstvo svoj časopiseli našim zaupnikom na način, ki te spomni slonove kože, čeprav ti zaupniki javno izjavljajo, da za takšen list ne marajo in tudi ne plačajo naročnine. Odkod dobivajo takšne stranke denar, da lahko zastoni pošiljajo na tisoče dragih izvodov, to je znana reč. Ni pa toliko znano, da prihajata denar posredno iz ljudskega žepa, da je tisti »zastonj« torej hudo dvomljiv. Najnovejša stranka, ki naj bi jo zarjanstvo in komunizem pritegnila v svoj delokrog, je tista, ki jo zadnje tedne ustanavlja nepozabni podpoveljnik avstrijskega habsburgovstva dr. Šusteršič. Da je njegova stranka že danes zrela za tisto zvezo, ki jo zgoraj predlagamo, je razvidno: prvič iz njenega »Ljudskega tednika«, kjer stoji na 3. strani, 2. kolona, 2. vrsta oni: »Nikdar ne bomo ljudstva varali«; drugič iz 6. številke njenega »Ljudskega dnevnika«, 3. stran, 3. kolona, kjer apelira v prvi notici na javno radodarnost za strankin akcijski sklad in za nje tiskovni sklad, v tretji pa prvi dobesedno: Kdor bi hotel »Ljudski dnevnik« in »Ljudski tednik« razdeljevati med svoje znance, naj sporoči, koliko brezplačnih izvodov naj se mu pošilja v ta namen. Eno moramo priznati: Dr. Šusteršič pa ne zna skrivati, da ima perie.

ljen s tem človeškim življenjem? Bogme, da ne. Zagodrnjal bi, zbežal h gospodični s črnimi očmi in ji povedal, da mu pasje življenje bolj ugaja.

Drugi dan sem se zviljal kakor vijak v svoje akte in tičal v njih do večera. Zvečer sem očistil ponošeno obleko, iz omare sem potegnili nalašč za svečane trenutke namenjen čist ovratnik, stopil sem pred zrcalo, kar sicer ni v moji navadi, ker me je sram lastnega obraza in napotil sem se kakor izraelski narod v obljubljeni deželo.

Hiša, kjer stanuje gospodična s črnimi očmi, se mi je zdela tako nenavadna, da me je bilo strah, ko sem prestopil njen prag. Velika, lepo pobeljena, okna kakor vrata v moj brlog, v veži električna luč, po stopnicah mehke preproge, palme in druga zelenjata, na vratih kovinske tablice, z zlatimi črkami vrezana imena, čudne, pisane skledice z majhnim gumbom v sredini, okrog napis: »tu pritisniti«. Primerjal sem vse to s svojim brlogom, kjer ni treba nič »tu pritisniti«, temveč sunoč z noge in vrata so odprta in zdelo se mi je, da bo treba poravnati sključeno posta-

+ **Množijo se vesti** o težkem gospodarskem stanju, ki je nastopilo radi pomankanja denarja v gotovini. Banke ne izplačujejo kreditov, ker nimajo gotovine in če jih izplačajo, zahtevajo po nekaterih poročilih do 40% obresti. Po listih pišejo, drugod pa govore, ali naj Narodna banka zviša obtok bankovcev ali ne.

+ **Hribar in dr. Sačovič** iz Kočevja, poleg Zupaniča in dr. Lenarda glavna radikala na Slovenskem, se nahajata že par dni v Belgradu. Pogovarjata se z ministrom Zupaničem o kandidatih in ukrepih, ki so potrebni proti Orjuni.

+ **Demokrati** protestirajo proti preganjanju uradnikov, ki so njih somišljeniki. V petek je Davidović sestavil pismo na Pašića, v katerem protestira proti preganjanju uradnikov. Slišali smo o preganjanju uradnikov tudi za časa radpalsko-demokratske vlade, vendar se takrat demokrati niso spomnili, da je preganjanje teror.

+ **Radicev volilni proglas** je državno pravdnštvo zaplenilo. S tem vlada Radicevega pokreta nikakor ne bo ovirala, prej ga na tak način pospešuje.

+ **V južni Srbiji** bo zavladal mir... 9. t. m. je o nemirih v južni Srbiji razpravljaj ministrski svet pod predsedstvom kralja in je sklenil izdati nove instrukcije vojski in žandarmeriji... Kaj pa, če bi o priliki raiši vprašali prebivalstvo, čemu je nezadovoljno in sklenili odstraniti nezadovoljstvo z odpravo vzrokov nezadovoljnosti?

+ **Na Bolgarskem** bodo nekoliko rekonstruirali vlado, 4 sedanje ministre naj bi zamenili novi. Stambolijski je izjavil, da je razmerje med Bolgari o in Jugoslavijo zelo prijateljsko. Dobro je, da vsaj Bolgari vztrajno trde, da smo prijatelji, kajti od Pašića prihajajo vedno drugačne vesti: danes smo prijatelji, jutri pošljemo ultimatum, vse samo radi tega, da bo odpadlo na radikalce več glasov; zato pa je treba ustreči prijateljem in sovražnikom Bolgarov.

+ **Laški listi** poročajo, da je italijanska vlada odkrila zaroto jugoslovanskih in laških komunistov, ki je bila podprta z denarnimi sredstvi iz Moskve. — Ubogi Fabjančič, zopet bo moral odpotovati v Belgrad pred ministra, da bo prisegel, da nima z laškimi in jugoslovanskimi komunisti nobenih zvez in prav nič skupnega.

vo in spremeniti nekoliko poteze na obrazu, kakor sem delal takrat, ko me je mati vodila v cerkev. Razširil sem pljuča na vso moč, napolnil jih z zrakom do zadnjega kotička in pritisnil s prstom v pisano skledico.

Rznnn, dznnn, sem čul onstran vrat in čudno se mi je zdelo kaj vse to pomeni. Nato sem zaslišal lahne korake in vrata so se odprla. Pred menoj je stala gospodična s črnimi očmi.

»Ah, vi ste!« je spregovorila s srebrnim glasom in mi podala svojo mehko ročico. »Lepo je, da ste ostali mož besede. Čakala sem vas in vendar sem mislila, da vas morda ne bo. Včeraj ste me tako čudno gledali da se mi je zdelo, kakor da se me bojite. »Muki, Muki.« je zaklicala, črne oči pa so me gledale kakor dve svetilki skoz temo. Bev, bev, bev, se je oglasil moj znanec nekje in takoj nato je prikorakal možato iz kuhinje in obstal pred nama. Gospodična ga je vzela v naročje, pogladila po glavi in dejala.

»No, dai tačko, Muki! Kaj ne poznaš gospoda, ki si ga včeraj videl z menoj? Tako, priden, Muki, priden! Zato dobiš

+ **Pred Smirno** se nahaja precej zavezniških vojnih ladij. Turki zahtevajo, da morajo zapustiti smirnsko pristanišče, zavezniki pravijo da ne, in da bodo ladje v slučaju turškega napada bombardirale Smirno. — Turki baje radi tega nočejo podpisati mirovne pogodbe, ker jim to prepoveduje tajna pogodba z Rusijo, ki določa da Turki brez Rusije ne smejo podpisati nikakega miru.

+ **Francozi** nameravajo zasesti tudi nemška pomorska mesta in tako kontrolirati ves nemški uvoz in izvoz, če bodo Nemci še nadalje vztrajali v pasivni resistenci. Angleži so baje nezadovoljni s tem francoskim načrtom. — V Poruhrju vlada zmeda in nasilje. Na Francoskem so nekatere struje že proti sedanjim ukrepom vlade v ruhrskem vprašanju. — Nemški listi so vsi polni vesti o različnih nasiljih Francozov nad prebivalstvom v zasedenem ozemlju, francoski listi jih pa komaj dohajajo z izjavami, da so nemška poročila lažnjiva.

Zarja vodi strogo idejni boj, z osebnostmi se nič ne bavi. Seveda je ta idejni boj naperjen proti Socialistični stranki Jugoslavije, ki je menda edina nasprotnica Zarjanov. Zadnjič je še vodila idejni boj proti abstinenci in za pijančevanje, proti progresivnemu davku in za nagrade, proti organizacijam in za zeleno mizo enotne fronte itd. Tudi je očitala, da naša stranka ne vodi načelnega boja s komunisti, sama se je pa združila z njimi, ne seveda z zavednim komunističnim delavstvom, pač pa s tistimi komunističnimi »voditelji«, ki so bili še pred kratkim vojaški atašeji, ki so pisali o K. Marksu, da je bil nemški čifut itd.

Zadnja številka »Zarje« vodi ta idejni boj tako idejno, da razen osebnosti sploh ni ničesar v njej. Seveda, ker je vse zlagano in zavito, zato to ni osebno. Osebno je le, če mi napišemo, da pomeni enotna fronta samo lov na mandate, kajti kompromisno združevanje za volitve ne more imeti drugega namena. Kdo bo kontroliral te poslance, če ne bo močnih organizacij? Sami se ne bodo kontrolirali, ker si bodo vse lepo razdelili »po bratovsko«, kakor nagrade v bolniški blagajni. Našemu tajniku očitajo poslanske dijete — pa mu je njegova organizacija dala absolutorij, tista, ki pozna njegovo

nocoi medene potice. Veste,« se je obrnila k meni. »včeraj ponoči mi ta porednež ni dal miru. Celo noč je godrnjal in komaj sem ga prepričala, da ne sme la'ati, kadar drugi spe. Menda je od vas prešla nagajivost tudi nanj. Le pazite, da —« in požugala mi je z majhno ročico.

»Tako, sedaj pa prosim, kar naprej in nič naj vas ne moti, da je pri nas vse tako bolj po domače.« Odprla je vrata in stopil sem v lepo razsvetljeno sobo. »To je moja mama, to je moja sestra, papa se je opravičil, pride pozneje. To je gospod N. veš, mama, tisti, ki mi je včeraj pomagat študirati astronomijo.«

Priklonil sem se, kakor pač znam in predigra tistega večera je bila končana. Ozrl sem se okrog. »Po domače,« se mi je zdelo takoj na prvi pogled vse prej kakor po domače. Soba, kamor bi lahko postavil pet svojih brlogov in kar me je najbolj presenetilo — nobene, prav nobene postelje. To se mi je zdlo tako čudno, da sm se takoj smrtno pregrešil proti salorskemu obnašanju. To mi je namreč povedal drugi dan moj prijatelj ki je v takih stvarih bolj podkovan kakor jaz. (Dalje.)

delo. »Zarja« pa si dozda še ni upala napisati, da je njen šef dobil absolutorij za svojo plačo, ki je precej poslanska, za dijete še povrhu in za nagrade kot nameček. Ne le, da mu ni dala nobena organizacija absolutorija, temveč je »Zarja« še celo napisala, da Kocmurja ne mara zagovarjati. ...

Tak list ima korajžo napisati, da je naša stranka proti združitvi delavstva. Samo tisti jim bo verjel, ki smatra generale za delavce, in ki misli, da je delavstvo že združeno, če se dogovorita o razdelitvi plena komunistični in zarjanski advokat in če podpišeta pogodbo »komunistični« vojaški ataše in »protikristanovski« akcionar Kristanovih podjetij.

Res je težak boj proti demagogiji. Marsikomu že preseda to ponavljanje vedno ene in iste stvari. Toda treba bo to še dalje vršiti tako dolgo, da ljudstvo »Zarje« in »Delavskih novic« tudi zastoj ne bo več hotelo. To bo šele, kadar bodo ne samo naši zaupniki, vemveč vsi člani vsako minuto porabili za izobrazbo teptanega ljudstva.

Kdor pomaga organizirati proletarijat, si pridobiva večje zasluge kakor tisti, ki ga hujska. Socializem predpostavlja znanje in razumevanje. Iz samega srca se ne zajema. Študirati ga je treba, in kdor tega ne stori, nima pravice, govoriti v njegovem imenu.

Dnevne vesti. Ljubljana.

Na tehniški srednji šoli v Ljubljani izkazujejo uspehi I. tečaja naslednje podatke: vpisanih je bilo 493 dijakov in 97 hospitantov ki pri klasifikaciji sploh ne pridejo v poštev. Med temi je izdelalo 287 z dobrim in zadostnim uspehom, 39 učencev je padlo z 1 nezadostnim redom, 35 z dvema in več, 4 so neizprašani. Največ obiskovalcev je bilo v prvem tečaju stavbno - rokodelskega oddelka (50), v njegovem pripravljalnem tečaju je bilo 39 učencev, dobro je bila obiskovana tudi višja stavbna šola in višja strojna, precej dobro ženska obrtna, najslabše elektrotehniška, delovodska in kiparska.

Maribor.

Za državnozborske volitve je določenih v Mariboru 7 volišč, in sicer: za I. okraj v dekliški meščanski šoli I.; za II. okraj za volilce z začetnimi črkami A do N v dekliški meščanski šoli II., za volilce od N—Ž v šoli II. v Razlagovi ulici, III. okraj voli v šoli v Cafovi ulici; IV. okraj v deški ljudski šoli IV. Peti okraj ima dvoje volišč, volilci A—N volijo v otroškem vrtcu IV., od N—Ž v dekliški šoli III.

Podraženje električnega toka. Začasno bo mestno elekt. podjetje računalo dvakratni dosedanji znesek. Morebitno diferenco zaračuna po sklepu pogodbe z elektrarno.

Primerno predpusno zabavo bo priredil vojaštvu na pustno nedeljo popoldne ob 3. mariborski Ljudski oder v Narodnem domu z uprizoritvijo velezabavne burke »Babilon«. Uprava Ljudskega odra je znižala vstopnino in na ta način omogočila poset kolikor mogoče velikemu številu vojaštva, ki si kakor drugi stanovi ne more privoščiti dragih predpusnih razveseljevanj. Vabljenjo pa je tudi delavstvo ter ostalo občinstvo. Predprodaja vstopnic se bo vršila kakor po navadi. Ljudski oder si je nadel lepo na-

logo, mi le želimo, da na svoji poti vztraja in nam še večkrat priredi kako tako predstavo.

Popravek. V včerajšnjem poročilu o občinski seji smo po neumljivi pomoti zamenjali ime Žebotovo z imenom dr. Leskovarja. Konstatiramo torej, da je Žebot pomagal dr. Jerovšku v njegovem nastopu proti veljavnosti seje. S tem seveda ni rečeno, da bi tudi dr. Leskovar istega rokodelstva na isti način ne »znan« opraviti.

Iz stranke.

Seja političnega odbora za Ljubljano se bo vršila v četrtek 15. t. m. ob 20. v upravnishvu »Napreja«. Dnevni red zelo važen. — Predsednik.

Ljubljanski odborniki SSJ, pozor! Danes 2. sobota v mesecu redna seja ob 20. v običajnih prostorih. — Predsednik.

Občni zbor krajevne politične organizacije SSJ na Viču se bo vršil v soboto 10. ob pol 20. v Delavskem domu na Glincah. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. — Udeležba vseh članov dolžnost. Vabijo se tudi drugi somišljeniki. Sprejemali se bodo tudi novi člani. — Odbor.

Vestnik Svoboda.

»Svoboda« v Spodnji Šiški. Odborova seja se bo vršila v nedeljo, 11. t. m. ob 10. dopoldne v »Zadružnem domu«. Udeležba vseh odbornikov dolžnost. — Predsednik.

»Naprej« je list, ki vam podaja resnično sliko delavskega gibanja po svetu. Prinaša politične in znanstvene članke, statstike, opise krajev itd. »Naprej« je list, ki širi zdravo socialistično znanje med slovenskim delavstvom. Širite ga!

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja: 1 dolar 103 do 104 Din, 1 češka krona 3.10—3.14 Din, 1 lira 5—5.03 Din. V Curihu stane 100 naših dinarjev 4.95 švicarskih frankov.

Dopisi.

Iz Tržiča. (Mnenje tržiškega delavca o enotni fronti.) Tako, kakor sem se odločil leta 1920., ko so ustanovili komunistično stranko in s tem zakrivali največji razdor med socialističnim delavstvom, tako se odločam tudi danes. Nikakor ne morem verjeti, da bi mogla enotna fronta kaj boljšega doseči, če ni enotne organizacije. Kakor je prišlo na komuniste, tako zna priti tudi na enotno fronto, ki po mojem mnenju ne bo dolgo tražala, ker kapitalizem se ne dela dolgo norca s tistim, ki pravi, da mu je nevaren, a ima v resnici veliko moč v besedah, ne pa v dejanjih in notranji vrednosti. Pokazalo pa se bo v kratkem koliko moči je v organizaciji prave socialistične stranke. Buržoazna reakcija, ki zopet kakor leta 1920. dviga svoje kremplje, bo po vsej priliki tudi zopet udarila. Takrat se pokaže, kje je tista notranja sila, ki veže proletarijat, da se ne razkropi in razdeli na same kose in koščke. Pri tako šibki vezi, kakor so volilna gesla v naglici neiskreno sestavljena in nedemokratičnega združenja »socialistične stranke delovnega ljudstva«, je zame čisto jasno, kje bo udarec bolj čutil in kje se bo delavstvo zopet razkropilo. To sem hotel povedati. — Jože Bukovnik.

Socialisti spoštujemo vero, zato je ne vlačimo v politiko, da z lažljivimi frazami privabimo nezavedno maso na svoj mlin. Socialisti pravimo: Vera brez del je mrtva.

MISLI MIMOGREDE.

Kristusov nauk ali Kristusovo življenje — kaj naj nam bo bližje kot vzgled za naše življenje? Mi pravimo: presodi z lastno glavo in izberi oboje. Oboje je eno, Kristusovo življenje je njegov v praksi izvajani nauk. Biti socialist pomeni biti si z naukom na jasnem in delati dosledno po njem.

Kristus ni čakal, da bi vsi ljudje postali pravični. Stopil je brez odlašanja med nje. Že v samem tem dejstvu bi bila kršitev njegove besede: »Ne zoperstavlaj se zlu!« — če bi jo tako vzeli, kakor nam jo razlagajo veliki duhovni, kadar potrebujejo zadnji razlog proti razrednemu boju, to je boju zoper krivičnost za neomejeno pravico. Kristus se je poslužil nasproti razlagam velikih duhovnov celo biča. Mi stojimo na stališču: Bič je morda dobro trenutno sredstvo, ne prepričuje pa nikogar. Zato se ne sme socialistični boj proti krivici posluževati niti biča.

Podobni smo tistemu staremu profesorju, ki je svoja očala najprvo iskal na mizi, a jih je potem otipal na nosu, kadar se hočemo drugim v dobro opreti na poštenje in dejanja. Najprvo pogledamo, če ni oboje na mizi — pri drugih ljudeh. In če ga ne najdemo, le prevečkrat pozabimo na svoje ljudomile namene. Poskusimo najprvo z lastnim nosom, poglejmo najprvo sebe — marsikdo ne bo potem ničesar pozabil.

8. februarja so mladi fantje vriskali po vseh mestih in vaseh v Jugoslaviji. Šli so, da ji odslužijo vojaška leta. Bili so pijani zato so vriskali in prepevali, ker če bi bili trezni, bi ne mogli delati takšne volilne agitacije za tiste stranke, ki imajo militarizem v svojem programu: za klerikalce, liberalce, narodne socialce, samostojneže, republikance in kar je še protokoliranih naslovov za buržoazno firmo. Kadar se ti mladi fantje povrnejo k poštenemu delu, bodo nekateri zvedeli, kako so nekoč vriskali tisti sili, ki omogoča, da se buržujski vsak dan čez mero napase nima pa, da jim krade zadnjo drobtinico duševnega in telesnega kruha.

To pa ne, da bi mandati stranko imeli! Stranka mandate!

Nekateri sodrugi so nas pozvali, naj bi ne pozabili objavljati volilna gesla. Evo eno: Fantje, organizirajte se!

Kdor o volitvah preveč pljuča napenja, bo volitvah vselej žalostne smrti jena. (Iz albuma »Enotni fronti«.)

Dva meščanska politika sta se prepričala, da je socializem že tako prodrl med ljudstvo, da ne bosta smela več zabavljati proti njemu. Zato sta se začela učiti o socializmu. Pri tem sta večkrat naletela na besedo »razredni boj«.

Kaj je to pravzaprav, »razredni boj«?

Ali se ne spominjaš več, kakšne boje smo imeli včasih v gimnaziji med razredi a in b? Že takrat sva se udeleževala razrednega boja, ti si pa na vse ideje pozabil. Slab politik boš!

Najhujše je pa bilo, ker France ni mogel o tej stvari govoriti s svojo Lizo. V štirih letih svojega zakonskega življenja je prvič imel nekaj na srcu, česar Liza ni smela vedeti! Bilo ga je celo sram, ko je prišel domov in se splazil v posteljo — kakor da bi se zavedal krivice, katero je naredil svoji ženi; vžlic temu bi ne mogel povedati, v čem pravzaprav obstoji krivica, tudi če bi govoril z ženo o tem. Ali je on kriv? Mar ni mlada feministka tako privlačna, lepa, odkritosrčna in čudovita? O, France ni prosil boga ljubezni, naj skuha strup za ostrino njegove pšice! Ne, bila je sila, ki je močnejša od njega — tuja sila, kruta in neizogibna, ki se je zarotila proti njegovemu družinskemu miru. Mogoče je bila ta sila kak hlapčon kapitalizma, ki ne more videti, da bi agitator za socialno pravičnost imel mir v svoji duši!

France je molčal v nadi, da bo s tem vse prikrito. Navidez! Nikdar v svojem življenju se ni učil, kako je treba zatajiti kakšno stvar, a zdaj je bilo prepozno. Na prihodnji seji krajevne organizacije je slišal med ženskami opazke, da so razočarane nad njim, Francetom Kremenom; sodružice so mislile, da je dober socialist, ki se ne meni za otročarije, ampak zdaj vidijo, da ni tudi on boljši od drugih: zapeljiv smehljaj lepe ženske mu je zmešal glavo. France je požrl zbadljive besede in poglede, toda zavedal se je, da se je spremenil. Ni bil več tako priden kakor po navadi. Namesto da bi se bil sukal okrog po dvorani in delil tiskovine, je počasi lazil za Poljančevo in gledal v njo kakor tele v nova vrata. Očitno se je smešil pred vsemi — in on, ki ima ženo in tri otroke! Liza ga čaka doma v skrbeh, da se zopet vrne utrujen radi prenapornega dela za socialistično stvar. Ko je bila seja zaključena, se je Ida smehljaje približala Jakobu, kateri jo je prijel pod pazduho in odkorakala sta iz dvorane. France je stal na mestu kakor okamenel in strmel za njima — na veliko sramoto vsem sodrugom in sodružicam.

Ženske v organizaciji so kmalu začutile potrebo, da v tem oziru zaradi splošnega ugleda nekaj ukrenejo. Vsaj nekaj članic je bilo tega mnenja, in ne da bi dolgo pomišljale, so takoj obiskale Kremenovo ženo in ji rekle, da bi morala priti bolj pogosto s Francetom na seje in shode, na katerih bi se seznanila z novimi idejami o naprednem feminizmu. In tako se je zgodilo, da je France našel svojo ženo vso objokano, ko se je tisti dan vrnil z dela in nato so sledili mučni prizori.

Uboga Elizabeta Husar — po Francetovo Eliza Betusar — ni imela nikdar prilike, da bi se bila seznanila z novimi

idejami naprednega feminizma. Nje pojmovanje »svobodne ljubezni« je prišlo iz popolnoma drugega sveta, čigar ideje niso bile nove, pač pa narobe — zelo, zelo stare, in »napredne« so bile toliko, da so tirale človeka v pogubo. Ona je sodila Franceta po starih pravilih in radi tega ji je pokalo srce, napolnjeno z žalostjo in sramoto. France je tak, kakor so drugi — in ona je vedno mislila, da je drugačen! Izneveril se ji je in pljunil je nanjo — žensko, katero je pobral v bordelu.

France je bil kakor omamljen. Čutil je, da ni na noben način razžalil ali ponižal svoje žene in ni bila njegova krivda, če si je Liza razlagala to stvar drugače. Ali ravno tega se je ustrašil, Nikakor ne bi bil verjel, da more ženska potočiti toliko solza — samo zaradi tega; in ona, njegova žena s širokim, poštenim obrazom, da si more to stvar tako vzeti k srcu!...

»Oh, saj sem vedela, dolgo časa — ves čas sem vedela, da bo tako! Zakaj sem se poročila? Povedala sem ti takrat, da me ne boš maral.«

In zopet se je ulila ploha solz po njenih širokih licih.

»Ali Liza, ti se motiš! Vse skupaj ni nič,« jo tolaži France.

Žena ga divje pogleda in iztegne prste, kakor da bi ga hotela pograbit.

»Nikar ne misli, da ne vem; podiš se za kodrolaso dekline, ker ne maraš več mene. Na cesti si me pobral in zato si se me naveličal. Če bi se bil oženil s poštenim dekletom, katera bi imela svoje pravice — —«

»Liza! Čuj! —«

Toda ona ni hotela čuti ničesar.

»Vsi so mi rekli, da sem bedasta, ampak jaz sem kljub temu storila, ker si prisegel, da ne boš nikdar omenil! In nakopala sem si otroke« — — Pri teh besedah je Liza mahnila z roko proti otrokom, kakor da bi jih hotela v istem trenutku pomesti s sveta, na katerega so prišli po kruti pomoti. Mali France, ki je bil že toliko star, da je vedel, da se godi nekaj nenavadnega, in čigar nagon se je protivil brci s sveta, je pričel divje tuliti. To je bilo znamenje za ostala dva in kmalu so se drli vsi trije kolikor so jim dopuščala pluća. »Bu-hu-hu!«

Bil je strašen zaključek romančka. France, ves zmešan, je pograbil ženo za roko.

»Vse skupaj je neumnost, Liza! Kaj so ti pa natrobile ženske? Verjemi, da ni nič. Samo enkrat sem jo spremil domov.«

(Dalje prih.)

Dobro blago.

Prodajalec je kričal na sejmu: »Može in žene! Te nogavice so tako trdne, da bodo držale večno. Če ste kupili nogavice enkrat pri meni, tedaj pridete gotovo vsak teden k meni po nove.«

Sveže pivo.

Gost: »Fej, kako pivo! Natakark! Kako dolgo pa je že nastavljen to pivo?«

Natakark: »Res ne vem, gospod! Sem šele štirinajst dni tu.«

Sijalen odgovor.

Pijanec: »Vi, čujte, ali je to solnce ali luna?«

Neznanec: »Oprostite, gospod, ne vem, sem tujec.«

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ). Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Eja 1 steklenica Elzafluida nadomesti 3 steklenice francoskega žganja!

Vsebi a to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida je iz najmočnejših esencev zdravilnih želišč, cvetja, korenin in listja z najfinjšim destilatno žganja. Že čez 25 let je vzrok hvaležnosti nebroj ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh prežene bolečine. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabočni, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid? Kmalu boste rekli tudi vi:

To je najboljšo, kar sem kedaj okušal!

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste! V vseh lekarnah zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če denar naprej pošljete ali pa po povzetju:

3 dvojnat ali 12 dvojnatih	1 1/2 specijalna steklenica	24 dinarjev
4	4 specijalne steklenice	84
8	8 specijalnih steklenic	146
12	12	208

KOT PRIMOT: Elza-oblič zoper kurja očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-mentolni črtniki 4 dinarje; Elza-šved-ka tinktura za želodec 10 dinarjev; Elza-zagorski prsi in kašeljni sok 9 dinarjev; Elzaribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; Glycerin 4 dinarje in 15 dinarjev; Lysol, Lysoform 12 dinarjev; Kineški čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje vel ka steklenica 13 dinarjev; Elza-mrešni prašek 7 dinarjev, strup za podgane in miši 7 dinarjev. Za primot se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 5% doplačila. Adresirati natančno:

Evsen V. Feller, lekarnar Stubiča donja Elzarg št. 252, Hrvatsko.

Zrcalna manufaktura, Grosuplje prodaja na debelo po najnižji ceni navadna nebrušena ogledala različne velikosti. Prevzame po-

pravila (oblaganje) nerazbitih ogledal, kakor tudi oblaganje čistega stekla. Sprejmejo se potniki proti proviziji. **M. Košak, Grosuplje.**

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri **priporoča tvrdka**

A. & E. Skaberné Ljubljana, Mestni trg 10.

Svila, čipke

modni nakit! v veliki izbiri pri

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

Najbolše peči sedanjosti so emailirane LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materijala **Prežernova ulica LJUBLJANA Prežernova ulica**